

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/167/2020
Identifikačné číslo spisu: 1109229007
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1109229007.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Dr. K. G., bývajúcej vo Y, H. XX, A-XXXX, K., zastúpenej advokátskou kanceláriou HRABOVECKÝ- advocati, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Panenská ul. č. 24, IČO: 36 859 991 proti žalovanej Nemocnici Košice-Šaca a.s., 1. súkromná nemocnica, so sídlom v Košiciach - Šaca, Lúčna ul. č. 57, IČO: 36 168 165, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 19C/57/2010, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 24. apríla 2019 sp. zn. 6Co/54/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 24. júna 2016 č. k. 19C/57/2010-543 zamietol návrh žalovanej na pristúpenie ďalšieho účastníka do konania (výrok I.). Určil, že poskytnutím zdravotnej starostlivosti neb. C. K. žalovanou došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne (výrok II.). Žalovanej uložil povinnosť zaslať žalobkyňi do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku ospravedlnenie podpísané štatutárnymi zástupcami žalovaného v nasledovnom znení: „Nemocnica Košice - Šaca, a.s. I. súkromná nemocnica sa ospravedľuje dcére alebojej C. K., Dr. K. G. za neoprávnený zásah do jej práva na súkromie, spôsobený poskytnutím zdravotnej starostlivosti alebojej C. K. non lege artis, majúcej za následok zvýšenie pravdepodobnosti úmrtia alebojej C. K."(výrok III.). Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 5.000,- eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. (výrok IV.) Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok V.) a vyslovil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku vo veci samej (výrok VI.).

1.1. Vec právne posúdil s poukazom na § 92 ods. 1, § 79 Občianskeho súdneho poriadku, § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., § 420 ods. 1, § 3, § 11, § 13 Občianskeho zákonníka, čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, § 6 zákona č. 215/2006 Z. z..

1.2. Vo veci vykonal dokazovanie výsluchom sporových strán, výsluchom svedkov Mgr. H. G. a G. G., listinnými dôkazmi, a to znaleckým posudkom MUDr. V. E., CSc. znalca v odbore zdravotníctvo,

odvetvie gastroenterológia, znaleckým posudkom č. 48/2008 znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvia chirurgia Prof. MUDr. J. Z., CSc., znaleckým posudkom č. 56/2007 a č. 69/2007 znalcov z odboru zdravotníctvo, odvetvie súdne lekárstvo, MUDr. G. O. a MUDr. B. D., oboznámením s pripojeným administratívnym spisom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou č. ÚDZS-16883/2006/800, nariadením znaleckého dokazovania ustanovením súdneho znalca z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Gastroenterológia, oboznámením znaleckého posudku vzišlého z nariadeného dokazovania č. 6/2014, faktúrou č. 2441/06, faktúrou č. 370/06, cestovnými lístkami, letenkami, Čestným prehlásením z 2. novembra 2015.

1.3. Vykonaným dokazovaním mal zo skutkového stavu preukázané, že žaloba je čo do základu plne opodstatnená. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že: „Vzhľadom na závery vykonaného dokazovania súd teda dospel k záveru, že odporca pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti alebojej A. K. postupoval non lege artis, pričom v dôsledku tohto postupu došlo k zmenšeniu šance alebojej A. K. na prežitie následkom poškodenia dvanástnika po ERCP vyšetrení. Zodpovedanie otázky, či by A. K. prežila aj pri včasnej diagnostike a následného určenia vhodného spôsobu liečby je síce v rovine hypotézy, na ktorú nie je možné odborne znalecky zodpovedať, avšak už prijatie záveru, že v príčinnej súvislosti s jeho postupom non lege artis došlo k zníženiu šance pacientky na prežitie, možno považovať za konanie spôsobilé neoprávnene zasiahnuť do práva navrhovateľky na ochranu jej osobnosti, konkrétne súkromného života, definovaného v § 11 OZ a v čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Určil, že poskytnutím zdravotnej starostlivosti neb. A. K. žalovanou došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne. Vzhľadom na zistený skutkový stav veci, keď postup odporcu non lege artis v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a následky tohto postupu na zdravotný stav pacientky bol jednoznačný, sa súdu javilo ako primerané zadostučinenie vo forme ospravedlnenia adresovaného navrhovateľke odporcom, ktoré je formulované v súlade s § 79 ods. 1 OSP obdobne tak ako primerané sa súdu javilo aj priznanie nemajetkovej satisfakcie, avšak len vo výške 5.000,- eur. Na zdôraznenie primeranosti navrhovateľke priznanej sumy odškodnenia súd orientačne poukázal na právnu úpravu odškodňovania obetí poškodených násilnými trestnými činmi obsiahnutú v zákone č. 215/2006 Z. z., ktorá je stanovená ako 50 - násobok minimálnej mzdy. Doplnil, že od 1.10.2006 do 1.10.2007 výška minimálnej mzdy činila sumu 7.600,- Sk, t. j. 252,27 Eur. (V súvislosti s primeranosťou výšky priznaného odškodnenia poukázal na právoplatný rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 6C/67/2004). Pri určení výšky odškodnenia vzal do úvahy intenzitu samotného zásahu do práv žalobkyne patriacich do sféry jej súkromného života, nadštandardne dobré vzťahy medzi nebohcou matkou a dcérou, intenzitou spoločného súžitia a to i napriek značnej vzdialenosti trvalých bydlísk, čo nemožno považovať za samozrejmé, vzal tiež do úvahy vek alebojej pacientky v čase úmrtia (68 rokov), ako aj vek žalobkyne v čase úmrtia jej matky (nar. XX.X.XXXX).“

1.4. Zamietnutie žaloby v časti vyčíslenej majetkovej škody vo výške 1.000,- eur odôvodnil tým, že jej priznanie by sa súdu javilo ako v rozpore s dobrými mravmi, vzhľadom na to, že náklady na pohreb nebojej pacientky, by s určitosťou vznikli aj v prípade, keby žalovaná tejto zdravotnú starostlivosť neposkytovala. Obdobne tak súd posúdil aj uplatnené náklady na cestovné Y. - F. a späť, pričom v súvislosti s ich vznikom súdu absentovala jednoznačná príčinná súvislosť medzi non lege artis postupom žalovanej a ich vznikom.

1.5. V časti uplatnenej výšky nemajetkovej ujmy presahujúci hranicu 5.000,- eur návrh zamietol ako zjavne nadhodnotený a neopodstatnený. Pre nevykonateľnosť takisto zamietol aj časť alternatívneho žalobného petitu, ktorým by žalobkyňu oprávnil uverejniť v ňou určenom celoštátnom periodiku písomné ospravedlnenie na náklady žalovanej nepresahujúce 400,- eur.

1.6. Procesný návrh žalovanej zo dňa 23. júna 2016, ktorým navrhla vstup ďalšieho účastníka do konania na strane žalovanej a to Univerzitnú nemocnicu L. Pasteura v Košiciach, so sídlom Rastislavova 43, Košice, zamietol, nakoľko žalovaná nie je procesným subjektom určujúcim okruh ďalších žalovaných, toto právo prináleží výsostne žalobkyňi, ktorá takýto subjekt ako žalovanú neoznačila.

1.7. K nevykonanému návrhu na doplnenie dokazovania spočívajúcom vo výsluchu MUDr. Z., CSc. ako svedka dodal, že vzhľadom na zistený skutkový stav vzišlý z posúdenia všetkých dôkazov jednotlivo a v ich vzájomných súvislostiach dospel k záveru, že výsluch znalca nie je potrebný. Jeho odborný názor súd pri hodnotení dôkazov vzal na vedomie, posudok citoval vo svojom rozhodnutí, odborný názor v ňom prezentovaný však vyhodnotil ako ojedinelý, ktorý nemohol zvrátiť váhu ostatných odborných listinných dôkazov, ani výsledok nariadeného znaleckého dokazovania, ktoré napokon žalovaná ani

relevantne do skončenia dokazovania nevyvrátila. Podnety, ktoré žalovaná smerovala voči súdnej znalkyni na Ministerstve spravodlivosti SR, prípadne iným štátnym orgánom nezvrátili v posudku jasný a zrozumiteľne vyjadrený odborný názor znalkyne, podporený aj odbornými vyjadreniami nezávislých konzultantov Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, znaleckými posudkami MUDr. O. a MUDr. D.. Za nadbytočné súd považoval aj návrhy na doplnenie dokazovania výsluchom navrhovaných svedkov vo vzťahu k preukázaniu nárokov na nemajetkovú ujmu uplatnenú žalobkyňou.

2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovanej rozsudkom z 24. apríla 2019, sp. zn. 6Co/54/2018 rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch, ktorými bolo žalobe vyhovené zmenil tak, že žalobu zamietol. Výrok napadnutého rozsudku, ktorým bol zamietnutý návrh žalovanej na pristúpenie ďalšieho účastníka do konania potvrdil a rovnako tak potvrdil i uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola znalkyni priznaná znalecká odmena 500,- eur. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal s odôvodnením, že žalovaná náhradu trov konania nepožadovala.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie nie je vecne správny vo výroku, ktorým súd prvej inštancie určil, že poskytnutím zdravotnej starostlivosti neb. A. K. došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobkyne, vo výroku, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť písomne sa žalobkyňi ospravedlniť a vo výroku, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi 5.000,- eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Zdôraznil, že v konaní nebol preukázaný postup ošetrovujúcich lekárov žalovanej, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako postup non lege artis. V tomto ohľade poukázal na znalecký posudok znalca prof. MUDr. J. Z., CSc. a na výpoveď tohto znalca na pojednávaní pred odvolacím súdom. Uviedol, že aj znalkyňa MUDr. K. R. v znaleckom posudku, o ktorý oprel súd prvej inštancie napadnutý rozsudok, okrem iného uviedla, že sa nedá jednoznačne ustáliť, či by k úmrtiu neb. A. K. nebolo bývalo došlo aj v prípade, ak by jej bola poskytnutá správna liečba. Mal za to, že pokiaľ v konaní nebolo jednoznačne preukázané, že smrť neb. A. K. bola dôsledkom postupu non lege artis zo strany ošetrovujúcich lekárov, teda že tu existuje vzťah príčinnej súvislosti medzi postupom non lege artis a smrťou pacientky, potom nemožno hovoriť o neoprávnenom zásahu do osobnostných práv žalobkyne.

2.2. Zdôraznil, že aj zo záveru znaleckého posudku znalkyne z odboru zdravotníctvo, odvetvie gastroenterológia MUDr. K. R. č. 6/2014, o ktorý sa súd prvej inštancie opiera, vyplýva, že: „Bezprostrednou príčinou smrti C. K., nar. X.X.XXXX, bolo multiorgánové zlyhanie pri septickom šoku na podklade iatrogénneho poškodenia dvanástnika. V danom prípade išlo o multiorgánové zlyhanie pri septickom šoku, ktorý vznikol ako následok poškodenia steny dvanástnika pri ERCP vyšetrení. V tejto súvislosti znalec konštatuje, že aj pri včasnom rozpoznaní prederavenia dvanástnika vzniknutého pri ERCP vyšetrení s urgentným chirurgickým zákrokom dochádza vo veľkom percente k rozvoju fatálnych komplikácií, preto sa nedá jednoznačne ustáliť, či by menovaná pri včasnejšom chirurgickom zákroku bola následky poranenia dvanástnika prežila. V tejto súvislosti znalec tiež konštatuje, že ochorenie charakterizované septickým šokom má vysokú úmrtnosť aj v prípade správne poskytovanej liečebnej starostlivosti. Teda aj v prípade poskytnutia komplexnej a správnej liečby neb. C. K. nemožno s istotou ustáliť, že by k jej úmrtiu nebolo bývalo došlo aj pri správnej liečbe“. Z uvedeného mal za to, že priama a jednoznačná príčinná súvislosť medzi postupom lekárov a smrťou A. K. v takom zmysle, ako je to uvedené v ods. 19., tu neexistuje.

2.3. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia uviedol, že aj znalec prof. MUDr. J. Z., CSc na pojednávaní dňa 27. marca 2019 vypovedal, že: „Ja nesúhlasím s tým záverom, že by lekári pochybili v tom, že neskoro urobili príslušné vyšetrenia. Totižto neboli ešte zjavné klinické príznaky prederavenia dvanástnika. Keď sa zistilo hromadenie vzduchu pod oblúkom reberným, čo znamená, že vzduch sa dostáva do dutiny brušnej, tak pacientka bola preložená na chirurgiu, kde bola operovaná. Totižto objavenie sa vzduchu pod bránicou indikuje prederavenie dutého orgánu a je indikáciou k operácii. Nebol dôvod na to, aby lekári hneď dňa 14.8.2006 robili vyšetrenia ako RTG, lebo na to nebol dôvod, teda neboli príznaky prederavenia dvanástnika. Lekári totiž nevedeli spočiatku o tom, že prederavili dvanástnik, keby o tom vedeli, tak by hneď operovali. Som toho názoru, že v takejto situácii vyšetrenie CT nie je absolútne indikované, pretože toto vyšetrenie neukáže veľa. Iné vyšetrenia ukázu viac a je to predovšetkým natívny snímok brucha v stoji a klinické vyšetrenie brucha pohmatom, posluhom a podobne. Pokiaľ boli v predmetnej veci zobrazovacie vyšetrenia vykonané u pacientky dňa 15.8.2006 o

7.30 hod., som toho názoru, že tieto vyšetrenia boli vykonané v adekvátnom čase. Chcem vysvetliť, že býva problémom v takýchto prípadoch, že je ťažké odlíšiť zápal pankreasu od prederavenia dvanástnika. Toto treba zistiť, pretože je vylúčené, aby bol pacient operovaný na zapálený pankreas bez jeho prederavenia, lebo to by ho zabilo. Som teda toho názoru, že môžem s čistým svedomím povedať, že zobrazovacie vyšetrenia boli u pacientky vykonané včas. Som tiež toho názoru, že zabrániť úmrtiu alebo by nebolo možné ani v prípade, ak by boli vyšetrenia vykonané už dňa 14.8.2006. Ak tam bola perforácia dvanástnika, potom vykonanie vyšetrení dňa 15.8.2006 nemalo žiadny vplyv na možnosť prežitia pacientky".

2.4. Konštatoval, že v prejednávanej veci by došlo k neoprávnenému (protiprávnemu) zásahu do osobnostných práv žalobkyne za predpokladu, že smrť jej matky bola spôsobená nesprávnym postupom lekárov - zamestnancov žalovanej, teda že ich postup by bolo možné kvalifikovať ako postup non lege artis. Ak by táto podmienka nebola splnená, teda ak by postup lekárov bol lege artis, t. j. v súlade so zásadami správnej liečby, nebola by splnená podmienka neoprávnenosti (protiprávnosti) zásahu a žalobe by nebolo možné vyhovieť. Odvolací súd je tiež toho názoru, že nie každý postup lekárov, ktorý nebol celkom správny, možno v prípade smrti pacienta kvalifikovať ako neoprávnený zásah do osobnostných práv pozostalých. Postup lekárov non lege artis totiž musí byť bezprostrednou príčinou smrti pacienta v takom zmysle, že ak by lekári postupovali lege artis, pacient by prežil. Iba v takom prípade nastupujú občiansko - právne sankcie za neoprávnený zásah do osobnostných práv pozostalých v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Inak povedané, smrť príbuzného je iste pre pozostalých traumou, ale o neoprávnenom zásahu do ich osobnostných práv (do práva na rodinný život) možno hovoriť iba v prípade, ak bola lekárska starostlivosť v zdravotníckom zariadení a smrť príbuzného vo vzťahu príčiny a následku. Vzhľadom na charakter tejto problematiky tu podľa názoru odvolacieho súdu nepostačuje iba akási „možnosť“, že nebohý by snáď prežil, ak by lekári postupovali lege artis. Postup non lege artis pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti teda sám osebe nezakladá nároky vyplývajúce z ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

3. Žalobkyňa podala proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Žiadala, aby najvyšší súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a žalobkyni priznal náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

3.1. K vade podľa § 420 písm. f/ CSP uviedla, že odvolací súd neprihliadal na skutkové zistenia, ktoré vyplynuli zo znaleckých posudkov a odborných vyjadrení ostatných šiestich znalcov (prof. MUDr. E. J., CSc, MUDr. B. Z., MUDr. V. E., CSc., MUDr. G. O., MUDr. B. D. a MUDr. K. R. PhD.), ku ktorým dospel súd prvej inštancie, žiadnym spôsobom ich nevyhodnotil, ani sa s nimi nevysporiadal a to napriek skutočnosti, že ich závery boli odlišné od záverov znalca prof. MUDr. J. Z., CSc.. V dôsledku uvedeného bola dovolaiteľka toho názoru, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť, resp. absenciu uvedenia dôvodov a vysvetlenia ako odvolací súd posúdil ostatné dôkazy, z ktorých vyplývajú skutkové zistenia preukazujúce poskytnutie zdravotnej starostlivosti neb. C. K. žalovanou non lege artis. Konštatovala, že rozsudok odvolacieho súdu je preto nepresvedčivý, nepreskúmateľný a pôsobí arbitrárne. Ďalej namietala nesúhlas s vykonaným dokazovaním na odvolacom súde, keď uviedla, že vyhodnotenie všetkých znaleckých posudkov a odborných vyjadrení jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach bolo nevyhnutné pre riadne naplnenie práva na spravodlivý proces nielen z dôvodu, že pomer záverov týchto odborných posudkov a vyjadrení je 6 ku 1 (pozn. v prospech žalobkyne), ale aj z dôvodu, že výpoveď znalca prof. MUDr. J. Z., CSc., pôsobí rozporuplne a neposkytuje vysvetlenie, na základe čoho dospel znalec ku svojmu záveru. V dôsledku uvedeného bola dovolaiteľka toho názoru, že odvolací súd nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci a následne na základe nevyhodnotenia všetkých dôkazov, ktoré vykonal prvoinštančný súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

3.2. K nesprávnemu právnemu posúdeniu uviedla, že odvolací súd síce aplikoval správny právny predpis (pozn. ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce právo na ochranu osobnosti), avšak nesprávne ho interpretoval, nakoľko sa nevzťahuje výlučne na situácie kedy poskytnutím zdravotnej starostlivosti došlo k úmrtiu pacienta, resp. kedy je daný a preukázaný výlučne príčinný vzťah medzi poskytnutím zdravotnej starostlivosti non lege artis a úmrtím pacienta. Týmto postupom odvolacieho súdu došlo ku nesprávnemu právnemu posúdeniu veci spočívajúcim v nesprávnej interpretácii právneho predpisu.

Konštatovala, že poskytnutím zdravotnej starostlivosti neb. C. K. žalovanou non lege artis došlo nielen ku zvýšeniu pravdepodobnosti jej úmrtia, ale aj zásahu do práva žalobkyne na súkromie v časti citovej ujmy v užšom slova zmysle a citovej straty. Poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu ČR zo 12. augusta 2008 sp. zn. I. ÚS 1919/08, podľa ktorého preukazovanie stopercentnej objektívnej súvislosti v prípadoch poskytovania zdravotnej starostlivosti je nereálne, nedosiahnuteľné a neudržateľné. Považuje za dôvodné aplikovať doktrínu „straty šance“ a „straty očakávania“, podľa ktorých sa odhaduje pravdepodobnosť dosiahnutia určitej šance v prípade určitej zdravotnej starostlivosti a porovnáva či táto šanca je vyššia alebo nižšia než šanca, ktorú bolo možné očakávať pri riadnom chode veci.

4. Žalovaná, ešte zastúpená advokátom JUDr. Dušanom Podolským, PhD., MBA, vo vyjadrení k dovolaniu zo dňa 10. júna 2020 navrhla dovolanie zamietnuť a zaviazať žalobkyňu na náhradu trov konania. Dňa 25. novembra 2021 žalovaná doručila odvolaciemu súdu odvolanie splnomocnenia na zastupovanie vyššie uvedeným advokátom zo dňa 9. novembra 2021.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. Žalobkyňa prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

10. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10.1. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú žalobkyňou namietanú procesnú vadu zmätočnosti, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces, b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

10.2. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jeho právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predpokladaným výkladom

všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

10.3. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (3Cdo/110/2017, 4Cdo/128/2017, 8Cdo/56/2017).

10.4. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ECdo/10/2014, 3Cdo/146/2013).

10.5. Dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nie je nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1998, R 125/1999, R 42/1993, 1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011, 3Cdo/268/2012, 3Cdo/108/2016, 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011, 7Cdo/38/2012). Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

10.6. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania (rovnako dopadajúcej na dané konanie), ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

11. Žalobkyňa ako prvé namietala, že odvolací súd v napadnutom rozsudku nevyhodnotil a nevysporiadal sa so skutkovými zisteniami, ktoré vyplynuli z dokazovania znaleckými posudkami a odbornými vyjadreniami prof. MUDr. E. J., CSc., MUDr. B. Z., MUDr. V. E., CSc., MUDr. G. O., MUDr. B. D. a MUDr. K. R. PhD., napriek skutočnosti, že ich závery boli odlišné od znaleckého posudku znalca prof. MUDr. J. Z., CSc., na ktorom postavil napadnuté rozhodnutie (bod 3.1).

11.1. Dovolací súd v súvislosti s danou námietkou nabáda dovolateľku upriamiť pozornosť na body 20 až 22 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorých odvolací súd zhodnotil dôkazy znaleckými posudkami znalcov MUDr. J. Z., CSc. a MUDr. K. R. PhD. s tým, že v kontexte celého odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré obsahuje i keď stručné, ale podstatné dôvody rozsudku súdu prvej inštancie, je možné bez problémov vyvodiť, že práve v rámci hodnotenia znaleckého posudku MUDr. K. R. odvolacím súdom sa vo vzťahu k nemu vysporiadal i s podpornými závermi odborných vyjadrení prof. MUDr. E. J., CSc., MUDr. B. Z. a so závermi znaleckých posudkov MUDr. G. O. a MUDr. B. D.. Na druhej strane znalecký posudok a výpoveď znalca prof. MUDr. J. Z., CSc. hodnotená odvolacím súdom vo významnom zase zastáva odborné závery zo znaleckého posudku MUDr. V. E., CSc.. Z dokazovania vykonaného súdmi nižšej inštancie je tak možné konštatovať prítomnosť dvoch skupín dôkazov, jedny podporujúce skutkové závery súdu prvej inštancie, právne vyhodnotené v prospech žalobkyne, reprezentované znaleckým posudkom MUDr. K. R. PhD. a tie druhé, na ktorých bolo skutkovo a právne založené protichodné rozhodnutie súdu odvolacieho.

11.2. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj ústavného súdu platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 -

B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03-30).

11.3. K nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia preto najvyšší súd uvádza, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V odôvodnení dovolaním napádaného rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom priečiacim sa zákonu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP pritom nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky a neposkytol odpoveď na všetky jej otázky, navyše pokiaľ sama nebola odvolateľkou, ako je to v danom prípade, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivo (o aký prípad tu ale nejde).

11.4. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti uvedeného namietaného porušenia procesných práv žalobkyne nezistil také nedostatky v postupe odvolacieho súdu, ktoré by odôvodňovali záver, že jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. arbitrárne. Skutočnosť, že žalobkyňa sa s názorom odvolacieho súdu nestotožnila, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia.

12. Ak sa dovolateľka domáha i iného hodnotenia dôkazov, ktoré by viedlo k odlišnému skutkovému záveru než aký vyvodil odvolací súd, t. j. k záveru splnenia podmienky neoprávneného zásahu do jej práva na ochranu osobnosti z dôvodu poskytnutia zdravotnej starostlivosti neb. C. K. žalovanou non lege artis (i), podmienky vzniku nemajetkovej ujmy na jej strane spočívajúcej v citovej ujme v užšom slova zmysle ako aj citovej strate (ii), podmienky príčinnej súvislosti medzi neoprávneným zásahom žalovanej a vznikom nemajetkovej ujmy (iii) a podmienky existencie a kvality väzby medzi ňou a neb. C. K., dovolací súd uvádza nasledovné:

12.1. Je nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania dovolacia námietka žalobkyne týkajúca sa nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov odvolacím súdom, ktorú tiež bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v tomto prípade súdu prvej inštancie, (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000) ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávali názor, že ani prípadná neúplnosť či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli, preto ich treba považovať za naďalej aktuálne.

12.2. Pre dovolací súd je daná viazanosť skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolací súd nedisponuje oprávnením dokazovať hmotnoprávne skutky, na to slúži nachádzacie (základné) konanie a konanie na odvolacom súde. Predmetom dokazovania pred dovolacím súdom sú napr. včasnosť a prípustnosť dovolania; skutkový stav a výsledky dokazovania spred nižších súdov sa nemôžu pred dovolacím súdom meniť (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár Praha: C. H. Beck, 2016, pri § 442).

12.3. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení

nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak tieto vady dovolací súd v prejednávanej veci nezistil.

12.4. Žalobkyňa preto neopodstatnene vytýka odvolaciemu súdu, že by jeho konanie bolo postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní. Samotná skutočnosť, že dovolateľka so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (I. ÚS 188/06), a tým k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bola procesná strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Dovolací súd považuje za potrebné dodať i to, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Navyše konanie pred prvoinštančným a odvolacím súdom tvorí jeden celok.

13.1. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje tiež na to, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014).

14. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa neopodstatnene namieta, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť jej dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva.

15. Žalobkyňa prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje i z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

16. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

17. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava odvolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

18. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku), ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovoláním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k

záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Rovnako tak sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 a § 432 CSP.

19. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

20. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky relevantnej podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa); v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania.

21. Podľa žalobkyne je dovolanie prípustné aj podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

22. Žalobkyňa (kvalifikovane zastúpená advokátom, pozn.) v polemike so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu zastáva názor, že poskytnutím zdravotnej starostlivosti neb. C. K. žalovanou non lege artis došlo nielen ku zvýšeniu pravdepodobnosti jej úmrtia, ale aj k zásahu do jej osobnostného práva na súkromie v časti citovej ujmy v užšom slova zmysle a citovej straty.

23. Z dovolania (bod 3.2) vyplýva, že žalobkyňa namieta nesprávnu interpretáciu právneho predpisu odvolacím súdom. S právnym posúdením veci nesúhlasí nie z dôvodu mylnej aplikácie práva, ale preto, že súd po právnej stránke posúdil skutkový stav, s ktorým ona nesúhlasí. Námietky smerujúce proti zistenému skutkovému stavu a proti hodnoteniu dôkazov vrátane znaleckých posudkov ale nie sú predmetom dovolacieho preskúmania a ani nezakladajú prípustnosť dovolania.

23.1. Pri posudzovaní dovolania žalobkyne podľa obsahu tohto mimoriadneho opravného prostriedku (§ 124 ods. 1 CSP) z neho nevyplýva ani to, konkrétne ktorou „právnou“ otázkou (odvolacím súdom riešenou odlišne od ustálenej praxe dovolacieho súdu) bola podľa jej názoru založená prípustnosť podaného dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. V dôsledku nevymedzenia právnej otázky relevantnej v zmysle tohto ustanovenia neboli dané predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu.

23.2. Žalobkyňa potom nedôvodne vyvodzuje prípustnosť podaného dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP z toho, čo nepredstavovalo riešenie právnych otázok, na ktorých by spočívalo právne posúdenie danej veci a zakladalo prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia, navyše v súvislosti s predmetným dovolaním ani neoznačila relevantnú ustálenú prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd svojim rozhodnutím odkloniť.

24. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných

rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986. Pod pojem ustálenej súdnej praxe v zmysle § 421 ods. 1 CSP ale nemožno zahrnúť rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky, na ktoré jediné dovolateľka poukazuje vo svojom dovolaní podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

25. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

26. Najvyšší súd odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ CSP (v časti, v ktorej namietala existenciu procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP), a vo zvyšku podľa § 447 písm. f/ CSP.

27. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.